

NR. 2
Sommeren 1998
38. ÅRGANG

*God
Sommer!*

FORSIDE:

En mett og fornøyd tilskuer Tore Jan Jakobsen, sammen med bygdas store dommer Øystein Larsen som dømte hele dagen. Takk for innsatsen!

Hunfosposten

er utgitt av:

Hunfos Fabrikker
Hunfos Arbeiderforening
Hunfos Funksjonærforening
Hunfos Bedriftsidrettslag

Redaktør:

Reidar Liane
Tlf: 38 15 67 13, arb. 733

Redaksjonen består av:

Øystein Lie
Alf Hodnemyr
Arne Skagestad
Einar Syvertsen
Gunhild S. Sundstøl

Layout:

Terje Honnemyr

Trykk:

Scan Profil, på 100g Partner

**Frist for stoff
til neste nummer:
1. september 1998.**

God Sommer!

Direktøren har ordet

HUNSFOS 1999

Utfordringene knyttet til gjennomføringen av å restrukturere Hunsfos fra å være en ikke integrert bedrift til en ren papirfabrikk er utvilsomt den topp-prioriterte oppgave for oss alle i månedene fremover.

Prosjektet er bygget opp gjennom 7 underprosjekter som er i gang med viktige programmer for gjennomføring av omstillingen. Mange er engasjert i dette viktige arbeidet som vil fortsette resten av dette året.

Med virkning fra denne dag (22. juni), har vi i Hunsfos fått ny styreformann ved Per Ivar Åbyholm som har sitt daglige virke i Hydro.

Vi har tro på at Åbyholm på en god måte kan bidra til fremgang for Hunsfos i en tid preget av omstilling og forandring. Mange av problemstillingene i bedrifter som vår er veldig like, og Åbyholms tidligere erfaringer fra prosessindustri kan komme godt med.

Styrets klarsignal til innføring av kollektiv pensjonsordning for alle ansatte ved Hunsfos er oppmuntrende og representerer utvilsomt en forbedring av de vilkår vi kan tilby våre nåværende og kommende ansatte.

Fra vår daglige drift i bedriften kan vi, før vi tar sommerferie, registrere at mange tiltak for forbedringer som er iverksatt etter hvert gir resultater. Det er egeninnsatsen vi må basere oss på, drahjelp fra eksterne faktorer kan vi ikke forutsette.

En gladmelding er det i alle fall at skader med fravær i Hunsfos er sterkt redusert de siste par måneder. Måtte trenden bare fortsette!

Jeg ønsker alle Hunsfos-kolleger en riktig god sommer!

Johan H. Krefting

God Sommer !

ET BESØK PÅ FORMOSA (NU TAIWAN) I 1948

v/Birger Fjeldstad.

FORMOSA – Chiang Kai-shek's siste skanse.

Jeg er blitt bedt om å komme med et bidrag til avisen vår og jeg tenkte kanskje det ville interessere leserne å høre litt om en tur til Formosa. Navnet Formosa, som vel i grunnen er mindre kjent her hjemme, er i det senere blitt nevnt oftere og oftere i avisene og grunnen hertil er jo som bekjent at øya nu er blitt det siste tilholdssted for Chiang Kai-shek's såkalte nasjonalistregjering etter at den er blitt drevet bort fra det kinesiske fastland av kommunistene. Invasjonen av Formosa ser ut til å være nær forestående og det er vel høyst sannsynlig at den vil bli det siste kapittel i sagaen om "folkehelten og demokraten" Chiang Kai-shek. Jeg skal imidlertid ved dette høve ikke gå nærmere inn på kinesisk politikk, men forsøke å fortelle løst og fast om et besøk for nokså nøyaktig 2 år siden på den nu så berømte øya.

Som kanskje enkelte vil vite så har jeg alltid lidd av en usvikelig klokkekjærlighet til den fæle fotballsporten, og gjennom tidene har den skaffet meg mange gleder og samtidig mange plager. Hvorom allting er så var det imidlertid fotballen som var den indirekte årsak til min tur til Formosa. Under en kamp med en kineserklubb som het Sing Tao var det en nidkjær centerløper som så sitt snitt til å plante en ufyselig hård albue midt mellom øynene på meg slik at jeg måtte tilbringe de neste 10 dager på sykehus med nesa i gips. Da jeg kom ut derfra følte jeg meg ikke noe særlig høy i hatten, og det passet glimrende at jeg fikk en innbydelse sammen med 2 venner til å besøke en engelskmann i Taipeh, hovedstaden på Formosa.

Full av vaksiner av de forskjellige sorter og med kinesisk visum i lommen lot jeg papir være papir og krabbet glad og fornøyd om bord i danskebåten "Sally Mærsk" og etter et og et halvt døgn seilas i havblikk og strålende sol gled vi inn på havnen i Keelung tidlig på morgenen den 8. Mai.

Så snart vi klappet til kai den følgende morgen fikk vi bevis på at der ikke er noen mangel på arbeidskraft i Kina. Fire mann fra helseautoritetene steppet om bord for å inspisere vaksinasjonsattestene våre, tre mann fra politiet for å kikke i passene og to toldere for å granske bagasjen. De blev alle traktert med kaffe, kjeks og sigaretter og var overstrømmende elskverdige. Jeg var litt engstelig for tollvisitasjonen da min bagasje bl.a. bestod av en Bergans meis og en kuffert full av jeepdeler til min venn deroppe, samt to flasker god, gammel John Haig, kjeks, sjokolade og en god del engelske sigaretter som alt er like umulig å få fatt i på Formosa. Imidlertid viste tolderen seg å være litt av en gentleman.

Han fikk seg en "Senior Service" i munnviken og en støyt av whiskyflaskene, som han dessverre så seg nødsaget til å forlange åpnet før de ble bragt i land. To par bilslanger og to lyskastere ble holdt tilbake til fortolling og dermed krittet han noen forunderlige kråketær på kuffertene, og vi sa farvel til den elskverdige kaptein Lindberg på "Sally" og jumpet i land.

De kjente linjer fra "Vår ære og vår makt —" rant meg i hu straks jeg satte foten på land, for der midt i mot meg, skinnende og hvit, lå "Skauvann" fra Skaugens rederi i Oslo.

Ja, man kommer virkelig sjelden til en havn rundt på kloden, om den er aldri så uanseelig og ukjent, uten å finne et skip med det rød-hvite-blå flagget vaiende fra bakken, og man føler seg unektelig stolt over å være nordmann og over å høre hvor kjent og aktet vårt lille Norge er overalt.

Allerede på kaia fikk vi føling med en av Formosas viktigste eksportvare, idet jeppen som hadde hostet og harket seg frem til Keelung for å møte oss, ble oppholdet i lengre tid av en lang karavane av kulier med tohjulskjerr med en fryktinngytende stabel av kasser innpakket i stråmatter. På mitt spørsmål om hva kassene inneholdt fikk jeg svaret "the", og jeg synes å erindre noe om Formosa-the fra geografitimen på det kjære Handelsgymnasium i Tollbodgt. i Drammen og vår vert, som er sjef for den lokale avdeling av et større engelsk the-firma, kunne fortelle at Formosa eksporterer store mengder av the av alle sorter og prisklasser over hele kloden.

Den velkjente jeep bragte oss omsider de ca. 30 km til øyas hovedstad – Taipeh – langs en imponerende bred asfaltvei. En pause på vår verts kontor ble benyttet til å drikke utallige kopper av – hva jeg senere skulle finne ut – den i Formosa uomgjengelige the. Den ble drukket av hankeløse kopper med lokk, og ble plukket ut av en samling på flere hundre prøver, og selv uten å være ekspert kunne jeg kjenne at den var forskjellig både fra indisk svart og kinesisk grønn the.

Vi ble ganske nyfikne da vi fikk høre at vi skulle bo i en ekte japansk bungalow, og nysgjerrigheten steg ettersom den overfylte jeep peste seg oppover åssiden med en fart som var faretruende i forhold til de smale og kronglete veiene. Vi tok imidlertid situasjonen mere med ro etter å ha fått høre at vår vert og sjåfør hadde vært fallskjermssoldat i The first Airborne Division og hadde moret seg med å kjøre jeep bak de tyske linjer, etter å ha blitt droppet med jeep, sprengstoff og fullt utstyr i Frankrike etter invasjonen i 1944. Huset, eller bungalowen, svarte fullt ut til de forventninger en hadde etter beskrivelser av japansk arkitektur og levemåte. Først og fremst var det omgitt av en have i japansk stil med blomster i alle mulige farver, og med et forunderlig men høyst tiltalende lappverk av en gressplen – små irrgønne gressflekker var satt sammen i et underlig mosaikkmønster som måtte ha krevet uendelig tid å frembringe.

I entreen stod oppstillet en lang rekke stråtofler og skoene ble kommandert av, for innendørs hvor alt var gullende rent, måtte man bare bruke tøfler eller gå barbert. Gulvene var dekket med stråmatter, og jeg ble fortalt at i Japan ble et hus' størrelse ikke regnet i kvadratmeter eller i kvadratfot, men i antall matter, som alle er i en bestemt størrelse.

Legg merke til dyrkningshyllene, her er det lite hensikt å bruke traktor.

Her må jeg skyte inn at alle mine referanser til Japan og japanerne skriver seg fra det faktum at Formosa inntil krigens slutt var under japansk overherredømme i 51 år, og øya og befolkningen har tatt sterkt preg herav.

Huset var bygget i hestesko omkring haven, med spisestue og dagligstue i begge fløyene, soveværelser, kjøkken, bad og WC etc. i bakgrunnen. Badet var et kapittel for seg, det var nemlig en stor kum i gulvet som fyltes automatisk dag og natt av varmt vann fra en nærliggende svovelkilde. Formosa er nemlig rik på svovelforekomster, og der er tallrike kilder som ødsler med varmt vann døgnet rundt. Svovelbad sies å ha en foryngende virkning og anlegget var svært enkelt og billig, men det tok unektelig litt tid å venne seg til den lukt som følger med svovelforekomster. Det minnet unektelig om kjemitimene på skolen. Temperaturen i vannet var forresten så høy at det var litt av en pine å komme seg nedi, spesielt med mine solbrente skuldre etter den herlige tid om bord i "Sally Mærsk".

WC'en var etter moderne begreper meget primitiv – en porselensbekranset åpning i gulvet med et godt gammeldags dolokk over – det var det hele.

Det eneste rom i huset hvor det var europeiske møbler var i spisestuen hvor det var spisebord og stoler, foruten at der var et enkelt kurvmøblement på verandaen. I dagligstuen var der kun et lite lavt bord midt på gulvet, noen veggfaste skap, et par bokhyller og noen puter på gulvet til å sitte på. Veggene inne i huset var av papir og utenfor stuen laget skyvbare glassvegger en slags innebygget veranda. Rumslig og tiltalende, men neppe meget hensiktsmessig for en familie med oppvoksende unger eller viltre bikkjer.

Vidunderhuset som for øvrig lå i en klynge av hus av nøyaktig samme type, eiedes av det amerikanske konsulatet og beboddes i øyeblikket av de opprinnelige innvånere, fallskjermssoldaten Philip og en fyr fra informasjonstjenesten i det amerikanske konsulat, foruten en amerikansk gjest fra Shanghai, pluss oss tre fra Hongkong. Dette antall skulle man tro ville skape uoverskuelige vanskeligheter i et hus hvor det ikke fantes en eneste seng, men dette var tvert imot en fordel. Spørsmålet sengeplass løstes lekende lett ved at man hengte et moskitonett ned fra taket og rullet en japansk madrass ut på gulvet. Moskitonett og madrasser var der i overflod og dermed kunne hele gulvflaten utnyttes.

Formosa, eller Taiwan som øya egentlig heter, er på størrelse som Sicilia og har et innbyggerantall på ca. 6 millioner. Den tilhørte opprinnelig Kina, men etter 51 år under japansk styre snakker alle taiwanesere japansk.

De er flittige og nøysomme mennesker og er fremdeles blide og vennligstemte overfor den hvite mann, noe som er særsynt i Østen i dag. Barna på gatene smilte og ropte Hallo-OK-Good bye-og ikke det vanlige- Cumshaw-almisse, som man hører overalt i Kina. Naturlig nok har befolkningen beholdt meget av japanske seder og skikker, heldigvis særlig hva høflighet angår, og spesielt ute på landet ble man alltid møtt med et smil og et nikk når man møtte folk på veiene.

Av industri satte de i gang teglverk, cement, aluminiums- og papirfabrikker. Av sistnevnte var der i 1948 minst fire i drift, men deres produkter kan ikke konkurrere i kvalitet med europeisk papir da det trevirke de har er for hardt til å egne seg for bedre papirsorter. Taiwanerne arbeidet den gang i 1948 og sikkert ennu mer i dag mot det store mål å bli en selvstendig stat, og den dag dette oppnås går øya en lykkelig fremtid i møte.

På grunn av Kinas overmåte vanskelige stilling tok "herrene" i nasjonalistregjeringen hånd om all fremmed valuta som Formosas eksport innbragte mens de på den annen side helst ikke bevilget til hva taiwanerne måtte trenge, for eksempel til høyst nødvendig emballasje for Formosas eksportvarer. Det vil føre for langt her å komme inn på alle de klager av forskjellig art som kom for dagen når forretningsmennene fikk munnen på gli, og det skjedde ikke så rent sjeldent når de

Ikke så langt fra bungaloven, merk risdyrking i "hyller" i terrenget.

Japanerne gjorde i grunnen meget for å utvikle øyas næringsveier i den tid de satt ved makten, naturligvis ikke så meget av velvilje overfor befolkningen som av ønsket om å utnytte øyas muligheter. Imidlertid etterlot de seg gode veier og jernbaner i hele øyas lengderetning, og disse er selv i dag i forbausende god stand. Særlig den brede og velholdte sydgående asfaltvei var imponerende. Hertil bygget de et elektrisitetsverk som pga. øyas rikelighet på vannkraft leverer elektrisitet billigere enn på de fleste steder i verden.

Formosas eksport overstiger i dag importen ganske betraktelig, og alt ligger vel til rette for en videre utvikling av næringslivet. De viktigste eksportvarer i dag er ris, sukker, the, kull (ca. 50 000 tonn pr mnd. Som den gang i hvert fall gikk til Kina), ananas og annen frukt samt en del gull. Hertil kommer at øya i det minste er selvforsynt hva fisk og grønnsaker angår, som ved siden av ris for taiwanerne likesom for kineserne er hovedføden.

etter Østens skikk fikk seg en Gin eller to etter dagens møye og besvær. Kinesernes fremtreden har utvilsomt vært lite smidig, og forholdet mellom befolkningen og "de nye herrer" var ikke det beste, og jeg hadde inntrykk av at taiwanerne like gjerne ville ha vært under japansk styre når de allikevel skulle styres utenfra. Det er neppe særlig grunn til å tro at forholdet er særlig hjerteligere i dag. En gang i 1946 kom det til alvorlige opptøyer, og kinesiske soldater åpnet ild på folkemengden, og det sies at i alt ca. 20.000 mennesker ble drept.

Dette tall var det dog umulig for meg å få kontrollert så det må tas med et visst forbehold. Det hele startet over en bagatell med noen gateselgere, men soldatene mistet fatningen, og resultatet var avskrekkende.

Formosa er meget fjellrik, og midt på øya hever toppene seg opp i ca. 4000 meters høyde, og det sies at det der den dag i dag lever en stamme på ca. 12.000 hodejegere. De er sikkert ikke lenger så forferdelig blodtørstige, og det kunne ha vært interessant å besøke denne del av øya, men det tillot tiden meg dessverre ikke. I betraktning av det store areal som er dekket av fjell og steile høydedrag, blir man uvilkårlig forbauset over øyas store produksjon av jordbruksvarer. Forklaringen er imidlertid den at grønnsaker og særlig ris blir dyrket på "hyller" oppover de bratteste åssidene. Et stort og uendelig tålmodighetsarbeide er nedlagt i disse oppdyrkede arealer, og det var spesielt interessant å se de gjennomførte vanningsystemer, men så er også avkastningen god i det varme og fuktige klima, og der høstes 2 ganger om året. I motsetning til de fleste steder i Østen, skiller Formosa seg fordelaktig ut ved at man ikke blir overrent av tiggere på gatene. I løpet

av den ukes tid jeg oppholdt meg der så jeg ikke mere enn en eneste tigger, og stort bedre kan det vel ikke bli, selv i vår egen veldisiplinerte Kristiansand. En annen behagelig overraskelse var at man ikke behøvde å gi tips ved alle mulige anledninger. En dag etter en tur til badestranden ved Tamsui sa jeepen plutselig stopp på grunn av bensinmangel, og vi måtte trille ned åssiden igjen til en liten landsby, hvor vi fikk kjøpt en gallon bensin til vanlig svartebørs pris. Vi ville gjerne betale vår hjelper litt ekstra for den tjenesten han gjorde oss, men han nektet bestemt å motta mere enn svartebørsprisen – et særsyn i dag, hvor man enn befinner seg på kloden, tror jeg trygt jeg kan si.

Badestranden ut mot Formosa-stredet var enestående, en sandstran som stiller selv Sjøsandene i skyggen. Området som strakte seg opp langs stranden var omhyggelig planlagt, og lange alleer av en slags furutrær var nettopp blitt plantet. Det ble sagt at nasjonalistene planla å anlegge et rekreasjonssted for "velfødte statstjenestemenn", og arbeidet med dette anlegget ble visstnok ledet av guvernørens kone. Det spørs vel nå om luksushotellet noen gang blir ferdig, hvis da ikke kommunistene finner å ville

fullføre verket. Imidlertid gikk tiden så altfor fort i de interessante omgivelser, og vi måtte se å komme oss tilbake til Hongkong. Jeepen skranglet oss ut til flyplassen ved Taiphu og etter en fire timers flytur i en Dakota tilhørende China National Aviation Corporation landet vi på Lungwah Arodrom ved Shanghai. Å komme fra de fredelige forhold på Formosa til Shanghai med ca. 6 millioner fillete og sultne innbyggere var litt av et mareritt. Inflasjonen øket fra dag til dag og alt som hadde med penger å gjøre var et kjempeproblem. Jeg kan nevne at på det tidspunkt kostet 50 sigaretter C.N. dollar 580000 og jeg betalte C.N. dollar 3000.000 for et passbilde (som man av en eller annen forunderlig grunn var nødt til å ha på flybilletten). Minimumstaksten for alle drosjebiler var en halv million dollars, og for å unngå trouble med sjåførene som vanligvis ikke forstod engelsk, lønnet det seg alltid å betale en halv million ekstra. Shanghai var, som det kan forstås ikke noe blivende sted, og etter å ha hilst på noen gamle venner og betalt C.N. dollar 35.500.000 for to flybilletter, var vi glade over å lande i Hong Kong den 16. Mai. Dagen etter var vi 80 nordmenn som feiret nasjonaldagen sammen – det største antall norske som har vært forsamlet på noen 17. mai i Hongkong.

Fra den japanske bungalow - tatt utenfra - ingen stoler - merk tøflene utenfor til innendørs bruk.

HUNSFOS – PAPIRFABRIKKEN PÅ SØRLANDET

Av Hans Fleischer

Hvilke fordeler har bedriften ved å benytte innkjøpt cellulose?

Vi ønsket et innlegg i HP om dette og ba derfor Hans Fleischer skrive litt og komme med sine synspunkter. Vi går ut fra at de fleste ansatte kjenner Fleischer, han har vært ved bedriften i 38 år og i sitt arbeid vært opptatt av masse/papirkvaliteter. Vi regner han som vår beste fagmann på dette området.

LITT HISTORIKK

Hunfos har i svært mange år hatt en meget god cellulosefabrikk og mange svært dyktige cellulosekjemikere – vi har ikke hatt noe valg! Med det råstoffgrunnlaget som finnes på Sørlandet måtte vi være flinke for å kunne lage kvalitetspapir av sulfittcellulose basert for en stor del på furu og bjørk. Ingen andre lager sulfittcellulose fra furu og bjørk. Ingen har over lengre tid operert med slike furu-innblandinger som vi gjør og den siste cellulosefabrikken som sluttet med bjørk var Nymølla, for 10-15 år siden. Vi skal gi en stor honnør til de som har klart å lage kvalitetsprodukter fra et slikt råstoff – med den prosessen – så lenge. Hadde du spurt folk med god teknisk innsikt i 1987 hvor lenge vi kunne fortsette med cellulosefabrikken, ville nok de fleste ha svart ”Ja, kan vi holde liv i den i 10-15 år så må vi jo være glad”. Nå ble det 12.

FORDELER VED Å VÆRE EN IKKE-INTEGRERT SPESIALPAPIRFABRIKK

Fordelen ligger i at våre evner til å oppfylle kresne kunders ønsker, blir vesentlig bedre. Som en spesialfabrikk må vi ha en pris pr tonn på NOK 7-12.000 – uansett om vi har cellulosefabrikk eller ikke. Antagelig må vi ha NOK 200-400 mer pr tonn når vi ikke har cellulosefabrikk for å kompensere det dyrere råstoffet. Kravet til kvalitetsnivå og til jevnhet øker fra et år til et annet – på papir som på alle produkter.

La oss ta en parallell i bilbransjen: I løpet av de siste 5 årene er ting som sentrallås, alarm, stålbjelker i dørene, kollisjonsputer og ABS bremses blitt standardutstyr selv på små biler. For 6 år siden var dette noe som var forbeholdt dyre fine biler. Du kan ikke selge nye biler i dag som har 1993 standard.

Kravet til trykkbarhet, kjørbarhet, jevnhet, styrke, opasitet, kjemisk renhet, lysekthet osv. stiger også for papirprodukter fra et år til det neste.

Vi får ikke solgt papir med 1993 standard i 1999.

Vi må høyne standarden og forbedre jevnhet og kjørbarhet.

Vi må innfri kundenes krav til kjemisk renhet, manglende lukt og smak, til leveringsdyktighet og til profesjonalitet i vår Totale Kvalitet, som omfatter service, leveransedyktighet, logistikk og oppfølging.

Det enorme engasjement som nedleggelsen av cellulosefabrikken har skapt blant mange av våre ansatte, er et godt bevis på hvor råstofforienterte vi fortsatt er.

Vi har i løpet av 5-6 år nærmest doblet uttaket av innkjøpt masse, hovedsakelig pga. at kundene har tvunget oss over på innkjøpt masse på en rekke kvaliteter:

- PVC base papir: nå er 100% av cellinnholdet innkjøpt, før var det 50/50
- Topliner, PM 6, 6000 tonn til Holland, fra 0-50% innkjøpt på 4 år
- P-2000 produktene bør kjøres på en blanding av 100% Eucalyptus og gran sulfatmasse.

Årsaken er at kort og langfibret sulfatmasse er sterkere, renere, lysere, mer lysekte gir bedre opasitet og bulk, og er stort sett jevnere i kvaliteten enn vår egen cellulose.

Skal vi klare å høyne kvaliteten og forbedre jevnheten på våre produkter fra år til år, må vi redusere behovet for ”brannslukking” i egen fabrikk. Vi må gjøre fabrikkene enklere og vi må dreie hele vår oppmerksomhet mot det som MÅ være det viktigste: KUNDENES ØNSKER, KRAV OG MÅL.

VI MÅ IKKE GLEMME AT VI ER PAPIRFABRIKKEN PÅ SØRLANDET!

De gjenværende 400 arbeidsplassene må være viktigere enn de 70 som går tapt..

Hvis vi klarer den omleggingen som nå ligger foran oss – og hvis vi er villige til å skaffe oss erfaring og ekspertise utenfra – fra personer og bedrifter som i mange år har levet som ikke-integrerte spesialpapirfabrikker – så har vi store muligheter til å bli en bedrift som våre kunder foretrekker som sin hovedleverandør.

VETERANER SOM TAKKER AV

Hunfos har mange sterke sider, hvor dyktige operatører kanskje er den viktigste.

Vi får en vesentlig enklere produksjonsavvikling basert på bedre og mer stabilt råstoff som i større grad kan skreddersyes de forskjellige produktgruppene både hva type, pris og fiberbehandling angår. Nå kan vi gå inn på nye spesialiteter som setter enda større krav – og som er enda bedre betalt enn de produktene vi leverer i dag. Vi kan benytte mer krefter på prosessoptimalisering, på produktutvikling og på kundepleie – tid som tidligere har blitt benyttet til ”brannslukking” og problemløsning forbundet med råstoffproblemer.

Cham Tenero hadde i 1996 en gjennomsnittspris på NOK 10.500 pr tonn. Hunfos hadde NOK 7.130 pr tonn. Omregnet til vår produksjon, utgjør den differansen ca NOK 330 mill på et år!

Hvis nå alle kunne akseptere at en avgjørelse er tatt – en avgjørelse som bl.a. gjør det mye enklere for papirfabrikken å:

- øke produksjonen
- få jevnere kvalitet
- kunne skreddersy kvaliteter vi gjerne vil produsere
- få tid til å samarbeide tettere med kundene
- redusere reklamasjoner og vrak
- komme ut og lære mer

Hvis vi kunne forenes i et skikkelig løft mot EN NY ENKLERE OG MER PROFESJONELL SPESIALPAPIRFABRIKK Hvis ledergruppen virkelig kunne gå ut og drive motiverende inspirert ledelse og få respons på den – så har vi en spennende, utfordrende og lys fremtid foran oss.

Hunfosposten har avlagt et besøk hos Bjørn Uleberg og kona i det koselige hjemmet på Haus.

Hvor lenge var du ansatt på Hunfos?

I 38 år.

Har du vært i arbeid i andre bedrifter?

Jeg var visergutt på Høye fra jeg var 13 til jeg var 15 år. Så arbeidet jeg i Kolsdalen fra jeg var 16 til jeg var 19. Jeg har også arbeidet 3 måneder hos S. Sørensen, og kjørt lastebil på Agder Kjøpelag.

Hvor har du arbeidet på Hunfos?

Jeg var reserve et par år. Så var jeg i 3 år på limkjøkkenet før jeg begynte i hollendersalen på PM3 - 4 hvor jeg var til jeg sluttet.

Hvordan har Hunfos vært som arbeidssted?

Her har vært greie arbeidsforhold. Greie kollegaer og greie folk. Vi hadde mye moro. Men det kunne være mye drittarbeid på hollendersalen.

Har det vært spesielle forandringer på bedriften i denne tiden som du har merket godt?

Det jeg har merket spesielt er at tempoet har økt betraktelig. Det har selvfølgelig sammenheng med at det har vært gjennomført rasjonaliseringer og nedbemanning slik at det er blitt mere å gjøre på den enkelte. I tillegg så er det kommet mange nye arbeidsoppgaver. Jeg synes arbeidssituasjonen er blitt mere stressende.

Har du vært med i fagforeningsarbeid eller hatt andre verv?

Jeg har aldri deltatt aktivt i fagforeningsarbeid, men jeg var tillitsmann noen år på skift 1 i PM 3 - 4, og så har jeg vært verneombud.

Hvilke hobbyer har du?

Ingen spesielle hobbyer, men det er ikke noe problem å få tiden til å gå for jeg har jo hus og hage og da er det jo stadig noe å henge fingrene i både sommer og vinter.

Hvilke planer har du for pensjonisttilværelsen?

Vi tar en dag av gangen. Men jeg har et prosjekt på gang. Det går ut på å få støpt gulv i hønsehuset jeg har satt opp i heia bak huset. Så kunne jeg tenke meg å få tak i 4 høner, og da må jeg jo ha en hane, som kan vekke naboene.

Vi takker Bjørn og kona for at vi fikk komme på besøk, og ønsker Bjørn lykke til som pensjonist og håper han fortsetter med sine besøk på sin gamle arbeidsplass.

HVA SKAL DU GJØRE I FERIEEN?

Guttorm Nilsen,
Automatiseringsavd.
(Bosted: Flekkerøy)

Gjøre i ferien? Æ æ der jo !

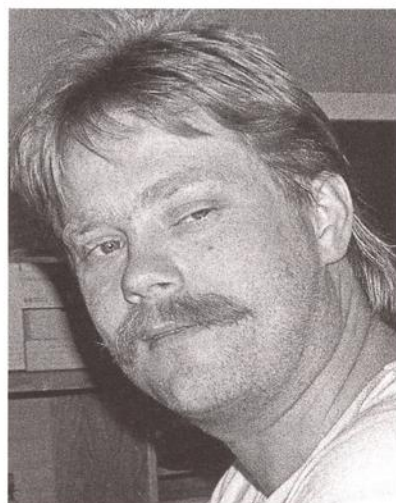
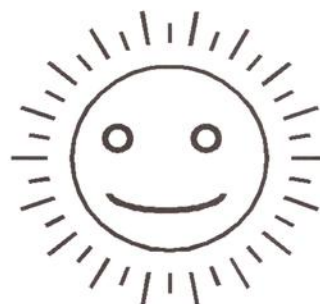
Karl Johnny Lundevold

Til Sommerland i Bø i
Telemark og noen småturer i
nærområdet.

Finn Ole Nilsen

Ferieturen i år går med bil
gjennom Europa til Spania,
nærmere bestemt Cartaya.
Familien til dama bor der så
det blir hele ferien på sydlige
breddegrader.

Dag Eivind Olsen,
Cellulosen

Hele familien skal en tur med
bil til Holland hvor vi skal
besøke min kones mor som
bor der.
Vi skal tilbringe 14 dager i
ferieleiligheten vi har kjøpt der
nede.
Ellers må jeg selvfølgelig
sørge for at pub'en er
bemannet. Så skal jeg forsøke
å få solgt mine foreldres hus
på Lund, og fikse opp litt
hjemme.

Anne Marie Mortensen,
Tekn. sekretariat

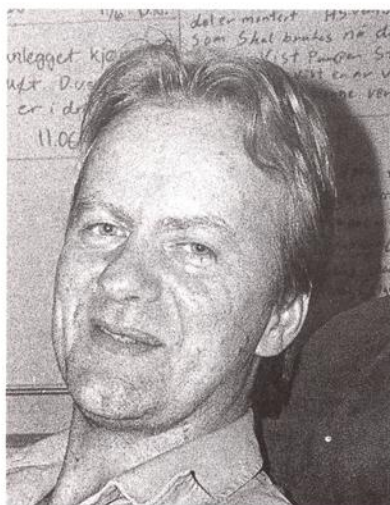
Ingen spesielle langturer er på
trappene, men det blir
småturer på sykkel rundt
omkring og turer til sjøen hvis
det blir fint vær.

Elin Lunden, Renhold

Stor glede og forventning i år
da turen går sydover til
Teneriffe sammen med
gemalen.

HVA SKAL DU GJØRE I FERIEEN?

**Osmund Baardsen,
Cellulosen**

Noen langtur i ferien blir det nok ikke, men kanskje det blir tid til noen småturer. Jeg skal være hjemme og arbeide med huset. Det blir nok en ferie med snekring, maling og muring osv.

**Tom Arne Stallemo,
Fyrhus**

Vi skal på hyttene i henholdsvis Søgne og Eiken, så det blir ferie både ved sjø og på fjell. Senere setter vi kursen mot Danmark, og der blir det nok besøk i bl. a. Legoland og Løveparken.

**Astrid Hodnemyr,
Hvite Hus**

Ferie for oss er å nyte sommeren på hytta vår på Urholmen i Trysfjorden. I år blir det for en gangs skyld 3 uker sammenhengende ferie, og det ser vi frem til. Kanskje vi tar en svipptur til Flekkefjord.

**Beathe Wiig,
Renhold**

En uke på Vesøya som vi gleder oss til. Ellers skal vi bygge et gammeldags bakstehus hjemme på Jeppestøl.

Gunstein Viksnes

Til Danmark, Samsø, ei lang helg, videre til Ålborg der vi skal være ei uke. Ellers turer rundt omkring, deriblant Bø i Telemark. Sommerland frister.

Sportsportrett – JARLE LIE

Jarle har alltid hatt stor interesse for fotball. Han begynte i Vindbjart som 7-8 åring og har helt fram til nå vært levende opptatt av baller. Det ble de aldersbestemte lagene i Vindbjart han var opptatt av, spilte gjennom hele juniorserien før han gikk over til bedriftsfotball på Hunsfos der han i dag er en sentral skikkelse.

I 78 og 82 var han i Oslo på Norway Cup som er verdens største fotballturnering med 22.000 deltagere i 1982, en opplevelse som sitter som et godt minne.

En del sykling, Stemmen - Hovden i fjor samt en del løp i Sesilåmi er gjennomført med tanke på god trim og interesse for sport.

I dag sitter Jarle i HBIL's styre som nestformann og trives med det. Fotball er fremdeles den store lidenskap, men i fritida får han også plass til en annen hobby som er kjøring på moped. Han er medlem i Vennesla Harliklubb, har 9 mopedder der den eldste er fra 1956 og fram til 1979-modell. Med disse reiser han mye rundt på turer og stevner til glede for seg selv og andre. Både TV og radio har hatt reportasjer fra stevner der Harliklubben har opptrådt.

Øystein Lie

TAKK

Hjertelig takk til bedriften og mine arbeidskamerater for blomster og gaver i anledning min 60 års dag.
Reidar Krogstad

Hjertelig takk til bedriften for blomster til min 60 års dag.
John Ravnevand

Takk for blomsteroppsatsen jeg fikk av bedriften på min 50 års dag.
Truls Gregersen

Hjertelig takk til bedriften for den fine blomsteroppsatsen og til mine arbeidskamerater for den fine gaven. Takk til alle som møtte opp til festen på min 50 års dag.
Reidar Larsen

Takk for gaven fra arbeidskamerater og fra Hunsfos da jeg sluttet.
Erling Aure

Takk for lommeur og motorsag som jeg fikk da jeg sluttet. Takk for samarbeidet gjennom mange år.
Kåre Erkleiv

VI GRATULERER

Birger Haglund 50 år 17/9

Vellykket avdelingsmesterskap

I regi av HBIL's styre og Terje Olsen gikk avdelingsmesterskapet i fotball av stabelen lørdag 6. Juni.

I nydelig vær, gode baner og med 10 lag påmeldt lå alt til rette for en drabelig duell om å bli best. Taklinger og skudd på høyde med de beste i Europa og en innsats som ville gitt medalje i Olympisk sammenheng.

5 lag i hver pulje, alle spilte mot alle så det ble mange kamper på hvert lag, spesielt for de som gikk videre til finalespill, der Elektro spilte mot PM 5 og Titanic mot Gården/PM 1.

I finalen vant Gården/PM 1 over Titanic komfortabelt 4-0 og i bronsefinalen ble det 2-2 mellom Elektro og PM 5, i straffesparkkonkurransen vant PM 5 3-2.

I pausen etter puljespillet ble det servert pølser, lapskaus, brus og is og alle så ut til å trives i det flotte været. Som nevnt var det Gården/PM 1 som vant og får navnet sitt på den oppsatte pokal. Gratulerer.

Øystein

Resultater fra avdelingsmesterskapet i fotball 1998

Puljespill

Pulje 1

1. PM 1/Gården
2. Elektroavd.
3. Hvite Hus
4. Avd. 9
5. Sveiseverkstedet

Pulje 2

1. Titanic
2. PM 5
3. Automasjon
4. Adkaverkstedet
5. Maskinverkstedet

Finalespill

Om 9. Plassen	Sveiseverksted - Maskinverksted	0-2
Om 7. Plassen	Avd.9 - Adkaverksted	0-2
Om 5. Plassen	Hvite Hus - Automasjon	5-3
Semifinale 1	PM 1/Gården - PM 5	3-1
Semifinale 2	Titanic - Elektroavd.	1-0
Bronsefinale etter straffer	PM 5 - Elektroavd. (2-2)	5-4
Finale	PM 1/Gården - Titanic	4-0

Adkas tekniske gode lag, som hadde meislet VM formen og ble blandt de dårligste i tuningen.

Her er det seirende lag i tuningen. Gården/PM 1 sammen med Lillian, og noen småtasser. Pokalen er vunnet: Gratulerer

Internt oppgjør mellom Adka og Maskinverkstedet

Konsentrerte og alvorlige Automatikere klar til dyst

VETERAN

ALF MELLING.

Har vært ansatt på Hunsfos siden 1. mai 1962.

Har du vært i arbeid i andre bedrifter? Ja, jeg begynte 1 januar 1957 på Nøsted Bruk i Drammen som assistent for driftsingeniøren. Nøsted Bruk var en wallboardfabrikk med tilhørende sagbruk og høvleri.

Hvor har du arbeidet på Hunsfos ? Jeg har arbeidet hele tiden i teknisk avdeling, som konstruktør, prosjektingeniør og fra 1968 som leder av prosjektavdelingen. I perioden 1981 til 1989 var jeg teknisk sjef med ansvar for prosjekter og alt vedlikehold og i tillegg en del andre funksjoner som følger med en slik jobb. Etter den tid har jeg vært prosjektsjef.

Hvordan har Hunsfos vært som arbeidssted ?

En interessant bedrift å arbeide ved med store utfordringer, bl.a. i jobbsammenheng. Miljøet og kollegiale forhold har vært særdeles gode. Men de siste årene har ikke ledelsen maktet å legge forholdene like godt til rette for trivsel slik tidligere ledelse klarte .

Har det vært spesielle store forandringer i bedriften i denne tiden og som du har merket godt ? Ja, over en periode på 36 år er det naturlig at det skjer store forandringer.

Hunsfos produserer i dag dobbelt så mye papir som da jeg begynte og produktspekteret er et helt annet. Nye prosesser og teknikk er tatt i bruk på mange områder. Antall ansatte er nærmest halvert.

Nær sagt alle avdelinger har gjennomgått store endringer og jeg har vært prosjektleder for de fleste av disse. Det begynte med byggingen av nytt renseri og tømmermottak i 1962, taubanen forsvant og bil og jernbane overtok transporten.

Innkjøpt flis ble etter hvert et viktig råstoff.

I 1966-67 ble PM1 og PM5 bygd radikalt om , med bl.a. installasjon av limpresser . Den gang het det at Yankee - maskinene ikke kunne forventes å ha en levetid på mer enn ca. 5 år, så her ble det gjort lite. Tidlig i 70- årene begynte vi å produsere bestrøket papir, først på det lille Kroenert - anlegget, og i 1975 startet BM9 opp. 20 år senere ble anlegget bygget radikalt om.

I løpet av 70 - årene løste bedriften sine viktigste miljøproblemer, først gjennom byggingen av sedimentasjonsanlegget i 1974. I juni 1977 startet så lut- og kjemikalieanlegget opp. Kokeriet ble utvidet og celluloseproduksjonen økte. Sileri og blekeri fikk også sitt. I 1979 begynte omleggingen av blekeprosessen - en langdryg historie - først med O2 - bleking og det hele kulminerte med utfasing av klor i begynnelsen av 90 - årene.

I årene etter at miljøproblemene var løst ble økonomien stadig dårligere og videre drift hang i en tynn tråd. Først ble vi refinansiert og så ble kraftstasjonen solgt. Salget av kraftstasjonen ga imidlertid bedriften et nytt økonomisk fundament. Og nå fikk Yankeemaskinene sitt, først ble PM3 bygd om til dobbel kapasitet og siden har både PM4 og PM6 blitt ombygd.

Og så til slutt skal en viktig forandring nevnes:

Datateknikken gjorde sitt inntog på Hunsfos på midten av 70 - tallet . I produksjonsavdelingene betydde dette en stor forandring til det bedre. Cellulosefabrikken var først ute og senere fulgte papirmaskinene etter. I dag er det utenkelig å produsere cellulose og papir uten dette styringsverktøyet. Også på andre sektorer har datateknikken betydd mye , ikke minst når det gjelder å få til et bedre vedlikehold. Og utviklingen fortsetter, heldigvis. Den strukturendring som nå er vedtatt tror jeg er nødvendig og jeg håper den vil gi et nytt løft og en trygg fremtid for Hunsfos .

Har du vært med i fagforeningsarbeid eller hatt andre verv ? Jeg har vært med i styret i bedriftsgruppen for sivilingeniørene i noen år.

Har du hobbyer utenom arbeidet ? Ja, heldigvis !

Hvilke planer har du for pensjonisttilværelsen ?

Håper å få tid til å gjøre det jeg har lyst til i tillegg til det som må gjøres: Reise litt, være mer på hytta, mer tid til kone, barn og barnebarn og i tillegg drive med hobbyene mine. Jeg gleder meg til å bli pensjonist !

Fiskekonkurransen på Vesøy

Fiskekonkurransen ble holdt lørdag 30. Mai med et strålende vær. Det var lite vind og solen var framme hele tiden. Svært mye folk var møtt fram. Vi hadde merket 85 fiskeplasser og akkurat 85 personer dro ut for å fiske. Ca. 50 var igjen på land. Det ble solgt pølser, vafler, brus og kaffe. Mens fiskerne var ute og fisket ble det arrangert leker for de minste. Det ble fisket opp 69 fisk på denne timen mellom 12.00 og 13.00. Alle stortrivdes i det fine været.

Vinnere av fiskekonkurransen

Voksne

1. premie Einar Olsen - mest i kilo 3.910 g
Påhengsmotor
2. premie Per Einar Lundevold - størst fisk 1.100 g
Stang med snelle
3. premie Sissel Olsen - flest fisk 9 stk.
Ryggsekk

Barn – alle premiene var stang med snelle

1. premie: Karl Kristian Langevold – mest i kilo 625 g
2. premie: Henrik Fjermeros – størst fisk 495 g

En person ble trukket ut av alle som var med og fisket og det ble Terje Ellertsen som fikk stang med snelle.
Vesøy Styret v/Børge Lie

Alle venter spent på hvem som har vunnet.

Alle heldige vinnere samlet.

Det var tøffe mannfolk som vant i barneklassen.
Fra venstre: Karl Kristian Langevold, Henrik
Fjermeros, Steffen Wetrus.

4 glade vinnere i voksen klassen. Fra venstre: Per Einar
Langevold 2. premie, fiskestang m/snelle, Sissel Olsen
3.premie, ryggsekk
Terje Eilertsen (Trekt ut av alle fiskerne) stang m/
snelle og Einar Olsen (Byen) 1. premie, påhengsmotor.

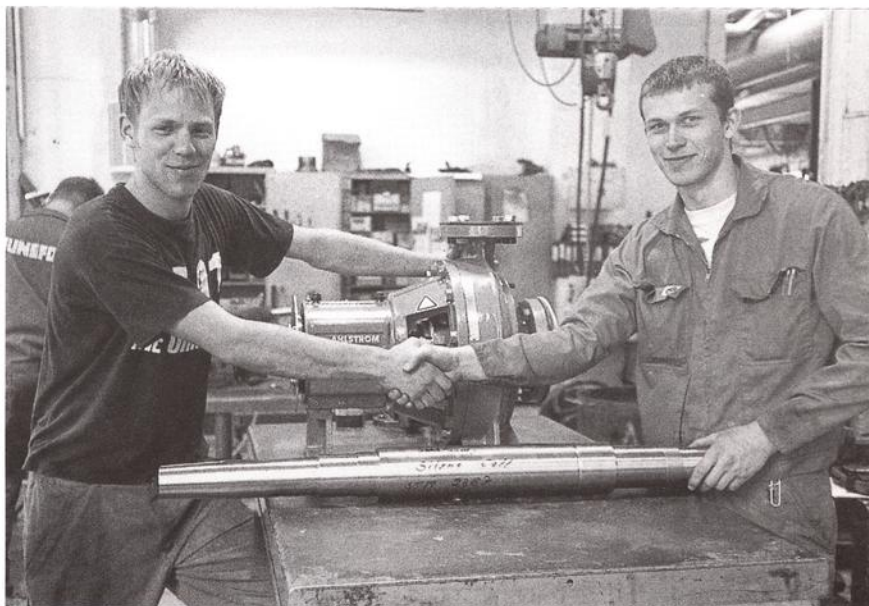
Gratulerer med fagbrevet

I dag den 12.6.98 fikk Raymond Moy og Atle Johansen sine fagbrev, Raymond som industrimekaniker og Atle som dreier, begge med 5 år skole og praksis. Raymond er et resultat av Reform 94, noe som da virker i praksis. Atle har fått sitt fagbrev på ordinært opplegg med skole og praksis. Begge ville være uten jobb når fagbrevet er klart, men hvis verkstedet flagges ut vil jobben fremover være sikret ifølge både ABB og Kværner.

I august skal begge først i militæret, ferden går nordover så da kommer de først tilbake i praksis om 1 år.

Vi gratulerer 2 kjekke gutter!

Øystein

Her står Raymond til venstre med pumpe han monterte, og Atle med akselen han har dreid, som bevis på sitt fagbrev.

PIL-kurs 97/98 - Utdeling av vitnemål

Ved en sammenkomst i kantina torsdag 28.mai ble årets vitnemål utdelt. Det ble påmeldt 74 personer i høst. Til slutt var det 44 personer som fullførte kursene og bestod eksamen, det vil si ca. 60%. Dette er bedre enn i fjor, men likevel noe dårlig.

Det ble utdelt vitnemål for følgende kurs: Basis, Prosesstyring, Sulfittcellulose, Papir, Materialadministrasjon og Ledelse 1. Johan Krefthing stod for overrekkelsen og etterpå ble det servert kaker og kaffe.

Det ble det jevnt over oppnådd meget gode karakterer. Jeg vil spesielt fremheve Per Hodnemyr (Sulfittcellulosekurset) som oppnådde to 6'ere og fikk kniv fra PIL - kjempeflott. Andre utmerkede resultater stod følgende personer for på Prosesstyringskurset: Kari Kristine Hagen 6+6, Vidar Bergland 6+5 og Roy Skjævesland 6+5.

Årets prosesskurs er det siste i historien, da vi fra høsten av får et nytt kurs som heter "VK1 Kjemi- og prosesskurs i studieretningsfagene". Det er vel og sannsynlig at årets sulfittkurs ble det siste ved Hunsfos.

Kurset i Materialadministrasjon er det første ved Hunsfos. Det har vært litt problematisk å få klarlagt veien videre for dette faget, men håpet er at elevene skal få fagbrev i løpet av 1998.

Jeg vil benytte anledningen til å takke kursansvarlige og instruktører for deres gode innsats.

Lykke til alle sammen og takk for meg.
Med vennlig hilsen
Alf Stensli

Sykkeltur til Skagen

14 spreke veltrente damer stilte opplagte opp med sykkel og bagasje på Kristiansand havn torsdag 4. juni kl. 18.30.

En time forsinket ankom vi Hirtshals ca. kl. 24.45 og satte kursen for Sømandshjemmet hvor vi fikk en god natts søvn og var klare for avgang til Skagen kl. 10.00 fredag 5. juni. Det var strålende sol og turen gikk smertefritt med mye god mat og drikke underveis. Vi ankom Skagen Motell utpå ettermiddagen i god form, men med noen såre ender og ømme lårmuskler.

Fredag og lørdag ble det besøk på både museum, butikker og Grenen og nattelivet ble behørig testet.

Søndag 6. juni opprant med vindstille og grått men heldigvis ikke regn. Det var avgang kl. 08.00 og hjemturen gikk atskillig fortere. Vi fikk stablet syklene inn på en overfylt Christian IV sammen med ca. 500 andre syklister som hadde fått den samme gode ideen som oss.

Det var en tur vi kan anbefale på det varmeste, vi har allerede bestilt rom til 14 stykker på Skagen Motel første helgen i juni 1999. TAKK FOR EN STRÅLENDE TUR.

Ingrid

Deltakere på
PIL-kurs:

Fra høyre: Roy
Halland, Gunnar
Spjote, Åge
Ravnås, Dag
Sørensen, Geir
Anders Sundstøl,
Yngve Ågesen
og Bernt Bård-
sen.

EN PRAT MED BORGNY

Fullt navn: Borgny Mangseth
Alder: 56
Sivil status: Gift
Bosted: Tvangsdalen
Yrkestittel: Sentralbord/vakt

Hva er en perfekt helg for deg?
Sammen med de jeg er glad i
Hjelper mannen med husarbeidet?
Får lite hjelp
Hva setter du mest pris på hos din mann?
At han er glad i meg
Hva er dine beste egenskaper tror du?
Ærlig
Og dine dårligste?
Snappsinna
Er du A eller B menneske?
A
Din yndlingsrett/drikk?
Biff, vann, likør
Hva liker du best på TV?
Debutt/film
Hva leser du helst?
Aviser
Favorittmusikk?
Det meste, forkjærlighet for gammel rock
Hobbyer?
Være hund for Henry

Hva er det verste du vet?
Falskhet
Hva slags bil har du?
Honda
Verdens vakreste mann?
Elvis i 1960-årene
Hva har du på nistematen?
Banan, eple, pålegg
Hva gjør deg skikkelig sint?
Urettferdighet
Hvor kunne du helst tenke deg å reise i verden?
Seychellene
Driver du med fysisk aktivitet?
Nei
Er det noe du virkelig "brenner" for?
Lunken til det meste
Hvis du fikk en million kroner for å gi videre til et godt formål, hvem ville du gitt den til?
Stråleaksjonen

God sommer

fra oss

i redaksjonen!

Den røde kardinal

Dette har ingenting med Mao og gjøre, men vi skal igjen mange år tilbake, til 1943 under 2. Verdenskrig.

Undertegnede var den gang en tynn spjæling på 13 år. Det ble mye fisk, sild og poteter på den tiden, sikkert veldig sunt men ikke mye å bli feit av for en guttunge som aldri sto stille.

Mine foreldre fikk den gode ide å sende meg på landet i sommerferien for der pleide det å være et mer romslig kosthold. Så havnet jeg på Hamkoll i Åseral – et par mil nord for Kirkebygda. Det var en fin liten gård med 8 kuer, noen håndfull med sauer og en arbeidsgamp. I hovedhuset bodde mor med sønn og datter, begge ugifte og de som drev gården. Jeg synes den gang at de to var gamle, men når jeg i ettertid regner etter var det vel ikke verre enn 30-35 år!

Hyggelige mennesker og jeg ble godt mottatt og det tok ikke lang tid før jeg var full gardsgutt. Noe rart så de vel på meg i førstningen. Ikke luktet jeg fjøs eller møkk, mitt sprog var "forfinet" bysprog og så likte jeg å sove om morgenen!

Alt dette til tross så ble jeg godtatt og en av familien etter hvert. Osmund het sønnen og jeg fulgte ham stort sett fra morgen til kveld. Ingebjørg var hans søster, snill og hyggelig men en utpreget jomfrutype med skaut og lærerinnebriller og en dertilhørende pipestemme. Gamle mor hjalp til så godt hun kunne med å stoppe og sy og noe matlaging som ikke vitnet om kjennskap til Ingrid Espelids kunnskaper.

Alt var greit og hyggelig. Melk, smør, ost, og dårlig kjøtt var det nok av men feit ble jeg ikke, heldigvis.

I min takknemlighet ville jeg gjerne gi dem noe fra byen. Tanken var at det skulle være litt "fint og spesielt". Min far hadde kontakt med noen fiskere i Søgne og de skaffet til veie 4 levende hummer som ble sendt med rutebilen kl. 09.00 og pakken var fremme for henting ved veikanten kl. 15.00. Spent syklet jeg de 4 kilometerne fra ruta opp til gården. Pakken ble overrakt gamle mor som ble vettaskremt da hun pakket ut de store blåsorte krabatene. Ingen av dem hadde sette noe slikt før og var meget betenkt og skeptisk da jeg sa at jeg skulle koke de og at vi skulle spise de med brød til som kveldsmat, da så de virkelig bekymret ut. Jeg puttet de sprelske krabatene i kokende vann og deres livskamp og kraftslag med halen sprutet vann på de forskremte tilskuere. Jeg begynte å lure på om jeg hadde valgt den rette gave!

Verre skulle det bli, for da hummerne sakte begynte å bli røde ble spesielt gamle mor, men også søskene redde og jeg tror de tilla meg magiske evner og overnaturlige krefter. Jeg kokte hummeren ferdig, lot den bli kald og skar den opp og rensket den. Så kom den på aftenbordet sammen med hjemmebak klabbebrød, skikkelig salt og svett bondesmør pluss gome, myssesmør, sylt og varm melk. Et virkelig gourmet og herremåltid med damer. Gamlemor hadde i mellomtiden funnet ut at dette var farlig å spise og gjorde ikke noe mer enn å stikke kniven i halekjøttet for å forvise seg om at den var død. De to andre smakte på en klo etter å ha snurret rundt på den utallige ganger. Jeg tok godt for meg og de andre så på meg som om jeg skulle være en kannibal.

Det ble mye hummer igjen og den ble satt inn i spiskammeret sammen med melk og andre matvarer. Kjølenskap fantes ikke. På det tidspunkt var jeg kommet til at jeg skulle ha valgt en annen gave!

Etter landsens regnemåte var det langt på natt, klokken hadde slått 21.00 og en halv time senere sov hele hurven. Jeg vet ikke hva klokken var men plutselig ble jeg vekket av flere hjerteskjærende kvinnehyl. Jeg trodde minst at nabokaren hadde kommet seg inn på sovekammerset til Ingeborg, men så vel var det ikke. Jeg sprang ned på kjøkkenet og der sto gamlemor skrekkslagen og helt stiv og stirret på de kokte hummerne inne i spiskammerset. På grunn av at de er så fosforholdige vil de se ut som om de lyser i mørket. Gamlemor hadde hele tiden vært redd og mistenksom og nu var hun sikker i sin sak; dette var Satans verk og representant som lå der i hennes spiskammer og den måtte ut av huset på minuttet. Jeg måtte pent fjerne alle rester, ta det med ut på jordet og grave det ned! Deretter ble Bibelen hentet frem og et passende stykke opplest. Etter hvert kom vi oss tilbake til køys igjen, men det svake parafinlyset fortsatte å sive ut under dørkanten fra de tre soverommene til langt på natt. Det var nok best å våke og holde vakt! Neste dag ble navnet hummer ikke nevnt, alt ble tiet i hjel og ble siden aldri snakket om. Det var da jeg trakk min endelige konklusjon: Jeg hadde gjort en stor feil da jeg bragte hummer til Åseral! God sommer, og får du en svart kardinal i teina, så hiv han ud igjen. For sikkerhetens skyld!

Arne Skagestad

Agentseminar

Så har vi hatt seminar igjen med våre agenter og representanter for vårt UK-kontor. I disse turbulente tider er det viktigere enn noen sinne at våre "frontsoldater" holdes ajour med hva som skjer, hvorfor det skjer og hvordan ting skal skje.

Onsdag kveld den 10.6.98, kom det 15 utenlandske representanter strømmende inn til Ernst til forskjellige tidspunkt. Følgende land var representert: Holland 2 personer, Tyskland 3 personer, Frankrike 1 person Tyrkia 2 personer, Italia 1 person, Spania 1 person, Danmark 1 person, Sveits 1 person, UK 2 personer. Fra Hunsfos var det 17 personer som deltok i selve seminaret.

Torsdag morgen kl. 0830 startet seminaret som varte til kl 1600. Programmet var tøft og tillot ikke utenomprat. Kort var programmet som følger:

1. Hunsfos strategi
2. Sulfatcellulose – vår nye basis for vår produksjo
3. Sulfit/sulfat – hvordan løser vi utfordringene
4. Håndtering av info til markedet – tapet – finpapir - emballasje
5. Euro – ny pengeenhet – utfordringer
6. IT – utfordringer – fordeler
7. I 1997 ble det avholdt gruppediskusjoner over en lang rekke punkter. Agentene blir bedt om å redegjøre skriftlig for endringer, forbedringer og tiltak som siden er gjort.

Som det kan sees av programmet ble tiden knapp. Det ble dog tid til diskusjoner og utveksling av meninger. M.h.t. overgangen til sulfat ble det påpekt at dette har våre konkurrenter gjort for mange år siden så markedet/våre kunder forventes stort sett å ta overgangen med ro og "på tide at Hunsfos kommer etter".

Dagen ble avsluttet med grill på Løa med demonstrasjon av fluefiske hvor alle våre gjester fikk prøvd seg. Kvelden ble fin med sol og god varme.

Kusken og tjenestejenta Trond Arntzen og Kirsten Olsen

Tilstelningen på Løa var førsteklasses og alt foregikk ute i friluft. Et ekstra morsomt innslag må nevnes. Alle vet at våre utmerkede damer i Det hvite hus besitter spesielle evner. For anledningen ankom de Løa kledd som "elegante fanter" med tilhørende utstyr som visper, sleiver, kniver etc. Ankomsten skjedde med hest og gammel trille. Topp poeng!

Nina Schei Ledang som sluttet 1.6. har stått for hele opplegget med seminaret og kveldens tilstelning. Synd hun ikke kunne være med, men honnør skal hun ha for fremragende arrangement.

Kl. 23.30 var bussen på plass for å bringe gjestene tilbake til byen. For de fleste var det sluttet på en lang og hyggelig dag, for andre var kvelden ennå ung. Men det er en annen historie!

God sommer
Arne Skagestad

Salgsavdelingens herskap og tjenere

Info fra Forslagskassen

Premierte forslag i 1997 og hittil i 1998

Renseri	Kokeri	Lager/rullpakk
K.Omdal Tiltak for å redusere stopp av returreim 700kr	Arstad/Bryne Pakningsskjærer til kokerlokk 900kr	L.Juvastøl Ombygging/forbedring av tralle i rullpakeri 500kr
K.Omdal Lettere renhold under sliperireim	Svaland m/flere Redusert damptrykk v/flisfylling 3100,0kr	Mek.vedl.h. E.Berntsen Festebrekett etc. til inkjøpt fallsikring 900kr
I.Standeren Nivåmåler i renne under barketrommel 700kr	Fyrhus/gj.v. W. Wiig Overvåke KOF-utslipp fra samleikum 700kr	S.O.Lindekleiv Svingarm for gryte med flytende lagermetall 700kr
J.Jakobsen Montere rør mellom tannhjul og kjeder 700kr	T. Oksum Regulere røykgasstemperatur 500,0	J.K.Limm Sikringstiltak ved smøring av trucker 700
T.Linde Lettere renhold på repos under kappverk 700kr	T. Oksum Bedre utnyttelse av "jobbedager" 500	S.Olsen Div. røromlegginger v/ fukteanlegg PM4 og 6 500
J.Benecke Verktøy for å ta ut splinter på kappverk 600kr	E. Røynås Hindre groing i pumpe i øjektortank 700kr	Industrivern/ E.M.Ingebretsen Sand til Hunsfos-ansatte 500
T.Linde Kjøre barkskrue begge veier 600	T.Oksum Varmekabler på avblåsing kjele 2 500	Linde/Berntsen Innfelte fester i brannporter , benyttes som rømningsvei 900
O.Reinhartsen Plattform over returkjerratt 500kr	H.Andreassen Installere vaskerør på filtertrommel 600kr	T.-A. Olsen Skjerming av nødstoppbryter v/ propantank 500
Sliperi	T.Oksum By-pass på kondensrør til matev.tank 500kr	PM5 Olsen/Stormo Varslingsopplegg når betjeningen er utenfor kontrollrom 500
P.A.Arstad Erstatte oljereg.ventil app.3 m/ autoventil 800kr	Å.Langeland Redusert utslipp av skadelige gasser 500kr	Nilsen/Bjørå Gummimatte legges på vippebord 500
T.Rødli Alarm på overløp samleikum Haugavv. 500kr	Skift 4 Omlegging av rørføring til avløpsledningen 900kr	Coldal/Aas Forbedring av spor v/RM5 500
P. Arstad Motor m/reimskive for åpn. av skovler 800kr	T.Stallemo Hindre tømning av tynnlutstanker når drenering er åpen 500kr	PM6 R.Heggland Hev- og senkbare lister på rullevogn 500
P. Arstad Hovedstrømbryter på Cowan-sil 500kr	Sileri /blekeri T.Johnsen m/fl. Strammeanordning tetn.snor filter 5 900kr	
A. Larsen Vann til kons.regulering 500kr	Skift 4 Bygge om sjaberholder vals 3 for å hindre kladder i vira 600kr	
T. Blindbæk Repos på utsiden av basseng v/ silo 1 600kr	T.Arildsen Skjerme nødbrøyer på gassbrenner til PM6 500kr	Vennesla 19.06.98 Alf Melling

ÅRETS SYKKELTUR

Ja, den gikk i bra vær, men med liten deltagelse dessverre. Vi trodde disse tiltakene som HBIL arrangerte skulle bli fylt opp med av mye folk, sånn som Steinsfossen rundt som etter hvert er blitt en tradisjon, men så fikk vi dette året med minimal deltagelse. Hvorfor? Ja, si det, alt lå til rette, opplegget fra oss var i orden. Grilling, leker og moro og utdeling av gavekort i fleng var ikke nok til at mange kom.

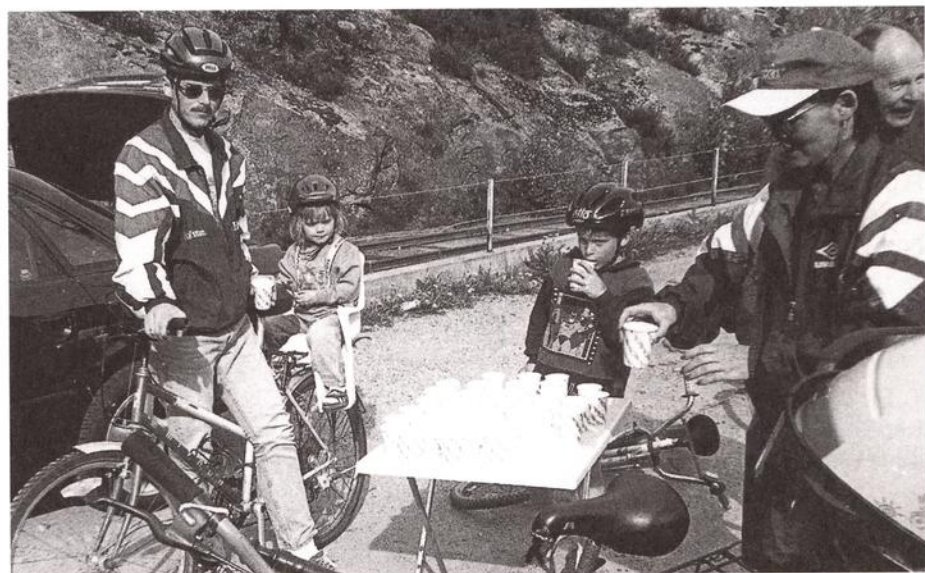
Javel, la oss konstatere fakta, innrette oss dertil, men likevel takke de som kom og var med og laget en hyggelig ramme om kvelden. Vi prøver nok igjen neste år! Styret i HBIL

Målfrid med alle sine.

Klar til start fra parkeringsplassen.

Matstasjon på Steinsfos

HVA ER ISO

V/Arnfinn Eidet

ISO er en international standard som forteller hvordan man skal arbeide i en bedrift. Hovedhensikten med **ISO er å**

< unngå variasjoner (ha nedskrevne prosedyrer slik at alle utfører den samme arbeidsoperasjonen mest mulig likt).

< unngå feil
< ikke å gjøre samme feil flere ganger, d.v.s å iverksette tiltak som forhindrer at man gjør samme feil 2 ganger

< **ha en kontinuerlig forbedring i bedriften**

Man får et sertifikat når man oppfyller kravene i standarden, og man blir løpende fulgt opp av eksternt firma som har myndighet til å utføre slikt arbeid (årlige revisjoner).

Enkelte på Hunsfos mener at vi bruker for mye tid på å forbedre oss (d.v.s ISO), og ser lite resultat fra dette arbeidet. Andre igjen mener at vi nå har et godt verktøy til å videreutvikle Hunsfos.

Resultater som er oppnådd:

< En kraftig reduksjon i utbetalinger i forbindelse med reklamasjoner.

Fokus på kvalitetsmål resulterte i 25,8 mill. kr i reduserte kostnader i 1997. Forbedringsprosessen i 1997:
- Totalt 233 stk. forbedringsforslag.
- 153 gjennomført i 1997
- 45 av forslagene er planlagt gjennomført i løpet av 1998.
- Kun 35 av de 233 innkomne forslagene skal ikke gjennomføres.
- 72 forslag ble behandlet i forslagskassa, og av disse ble 46 premierte.

Mer utfyllende informasjon følger i årsrapport for 1998.

Årsrapport 1997 KVALITET, ISO 9001

1. ISO ORGANISASJONEN

Hovedansvarlig :
Johan H. Krefthing
Ledelsens representant :
Stig Skjævesland
Kvalitetssjef :
Arnfinn Eidet
(fra 01.04.1997)
ISO-sekretær :
Anne Marie Mortensen

Nye avdelinger som ble integrert i kvalitetssystemet var bedriftshelsetjenesten, intern transport og personalavd.

Det har vært en dårlig holdning til overholdelse av tidsfriser, for mye purringer for å få inn rapporter.

2. GENERELT

Vi ble resertifisert 20.06.97.

HMS og Ytre miljø ble i 1997 fullstendig integrert i kvalitetssystemet.

Prosessavdelingen opphørte og dokumentene ble delt mellom teknisk salg og laboratoriet.

3.

LEDELSENS GJENNOMGANG

Det er blitt avholdt 6 møter i ledelsens gjennomgang.

Standard poster på møtene har vært:

- Kvalitet/virkningsgrader TOTAL

- Oppfølging av kvalitetsmål - Presentasjon av 3 kvalitetsutvalg
- Status revisjonsavvik
 - Status avviksbehandling i kvalitetsutvalgene
- Avviksmeldinger m/purringer
- Ubesvarte reklamasjoner
- Oppfølging av vedtak besluttet i ledelsens gjennomgang

Det ble jobbet med å få riktige konsistensmålinger i råstoff-fabrikk. I november begynte målingene å fungere tilfredsstillende.

Det ble utarbeidet en midlertidig løsning, som skal forhindre overbooking, inntil vi får nytt datasystem. Nye prosedyrer og instruksjoner for styring av prosjekter.

4.

KVALITETSMÅL

Kvalitetsutvalg

- ⟨ 3 kvalitetsutvalg har blitt innkalt til hvert møte i ledelsens gjennomgang for å legge frem status på sine kvalitetsmål.
- ⟨ Det er bli satt sterkt fokus på kvalitetsmål som har resultert i store besparelser for HF.

Virkningsgradprosjektet

- ⟨ Forbedret rapportering av salg sekunda.. Spesifisering av "Salg sekunda" skal rapporteres til A. Eidet hver mnd., som en del av oppfølgingen av kvalitetskostnadene våre.
- ⟨ Egen rapportering hver måned.
- ⟨ Resultatet i 1997: Vi har redusert våre kvalitetskostnader med 25,8 mill.kr. i forhold til 1996.

5.KVALITETSUTVALGENE

Vi hadde 27 kval.utvalg pr. 01.01.97 og 25 kval.utvalg pr. 31.12.97.

Kval.utvalgene har mottatt 462 avvik og 233 forbedringsforslag.

Mottatte avvik fordeler seg slik:

- 31% "Annet" 23%
- "Ikke fulgt instruks/prosedyre" 21%
- "Prosessproblemer" 11%
- "Mangelfull instruks/prosedyre" 7%
- "Mangelfull info/plan/ordre" 6%
- "Råstoffproblemer" 1%
- "Bemanningsproblemer" 1%

Av 233 mottatte forbedringsforslag ble 153 gjennomført i 1997 og 45 er planlagt gjennomført i 1998, d.v.s. at 35 forslag ble det ikke gjort noe med. Det har vært store forskjeller på aktivitetsnivået i de forskjellige avdelingene. Vi har derfor jobbet med en effektivisering av kvalitetsutvalgene og prøvd å få til et bedre samarbeid mellom avdelingene.

Vi har i 1997 prøvd å slå sammen kvalitetsutvalg og få felles sekretærer for flere utvalg. Dette har vist seg å være vanskelig å få til.

Vi har foretatt sammenslåing av kvalitetsutvalgene Kokeri og sileri/blekeri til ett utvalg som har fått

betegnelsen "CE - Cellulose". Elektro/ automatiseringsavd. er slått sammen til en avdeling med felles avdelingsbok og kvalitetsutvalg. Mot slutten av året forandret flere av de dårligste kval.utvalgene innstilling, og de har arbeidet mer seriøst med forbedringsprosessen.

6. REVISJONER

Ekstern revisjon

Det ble avholdt revisjon den 02. 04.04.97 (resertifiseringen).

Intern revisjon

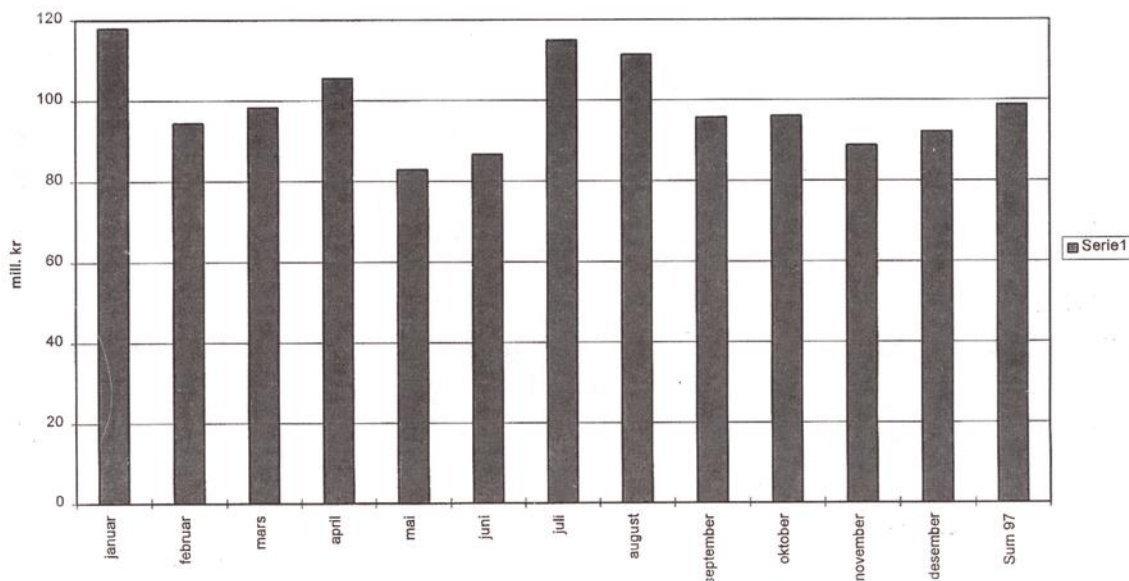
Det ble avholdt en revisjon våren -97 (revisjon 9) og en høsten -97 (revisjon 10). Det ble utskrevet totalt 313 revisjonsavvik.

Det ble holdt internt revisorkurs for 9 nye revisorer den 03.06.97 med Kjell G. Hansen som kursleder.

Vi hadde 18 godkjente revisorer pr. 01.09.97, herav 14 som fungerte som 1. revisorer.

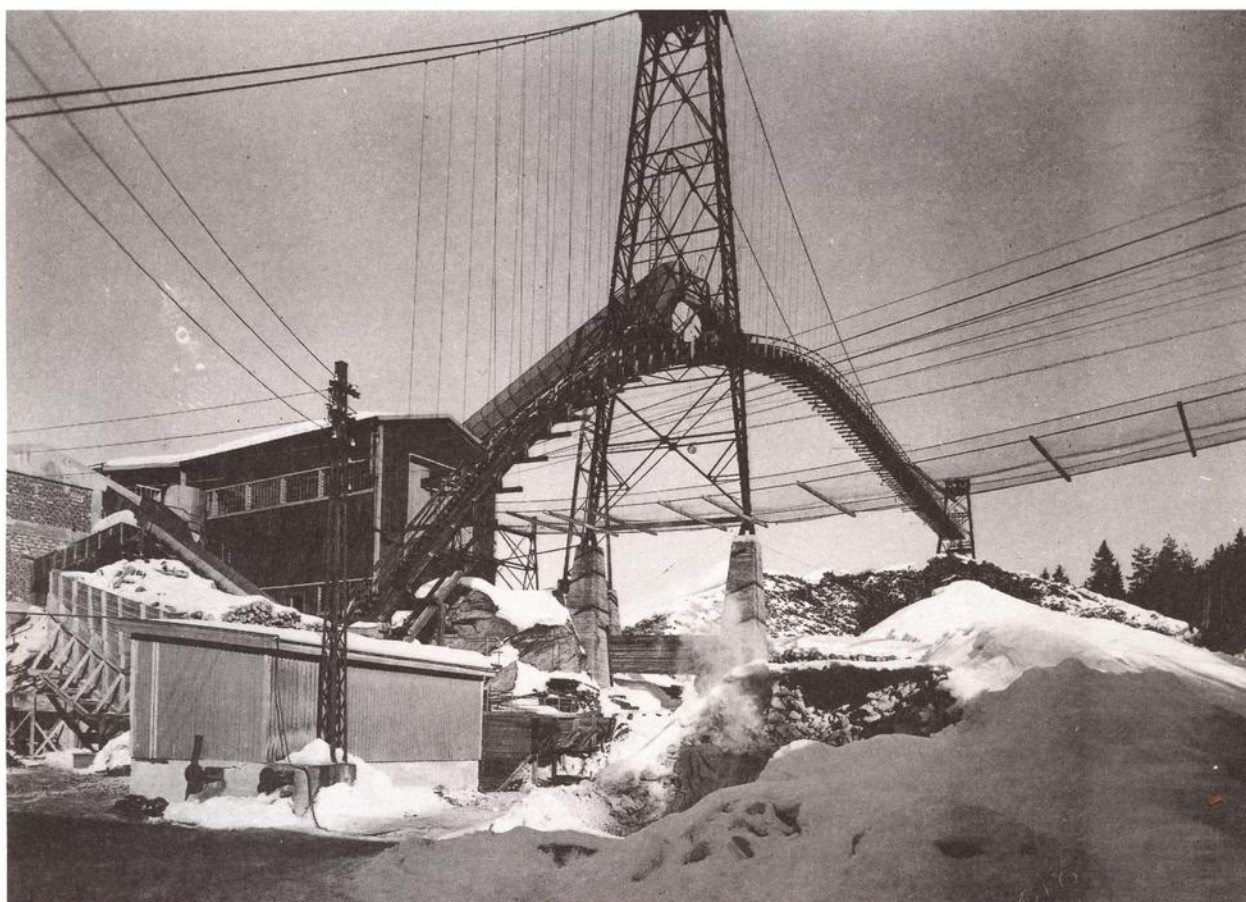
Det ble bestemt i ledelsens gjennomgang at kvalitetsutvalg for systemet skal purre på forsinkede revisjonsavvik.

Årstakt for kvalitetskostnader i 1997

Rullepakkeriet i 60-årene. Fra høyre ses: Karen Paulsen, Walter Gunnufsen, Harald Linde og Oskar Moseid. De bakerste er ukjent.

Taubanen i 60-årene